

**Комунальний заклад «Кіровоградський обласний інститут
післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського»**

**II етап
олімпіади з української мови й літератури 2024/2025 н.р.
9 клас**

Українська мова

1. Лабораторія редактора.

Тролей - літня розвага.

Тролей – це швидкісний спуск на ролику по круто нахиленому тросу.

Політ на тролей “Буковель” – це справжня повітряна пригода!

За 100 секунд ви зможете пролетіти від вершини гори Буковель до самісінького центру курорту – на дах паркінгу №2.

Крім того, ми надамо вам можливість зняти на відео свій політ за допомогою екшн-камери “Go pro” та запропонуємо чудові фото назгадку.

Довжина тролею “Буковель” становить 1130 метра з перепадом висоти більш ніж 190 метр! Атракціон має 3 лінії, належить до 10-ки найдовших в Європі і є найдовшим в Україні!

Відредагуйте текст із сайту “Буковель”, у якому порушено норми літературної мови, та доповніть його реченнями із мовними поняттями:

- 1) просте двоскладне речення зі складеним іменним присудком;
- 2) просте двоскладне неповне речення з відокремленою обставиною та додатком-інфінітивом;
- 3) просте односкладне повне речення з порівняльним зворотом;
- 4) просте двоскладне неповне речення з дієприкметниковим зворотом;
- 5) складне складносурядне речення із тире, одна із частин має складений іменний присудок;
- 6) складне складносурядне речення з єднальним сполучником ТА.

Позначте мовні поняття в тексті, як члени речення, указавши номер.

18 балів

(12 б. - відредагований текст, 6 б. – мовне завдання).

2. Синтаксичний ринг.

Варто лише вміло скористатися пошуком й відкрити цілий україномовний світ якісних перекладів книг мультфільмів та фільмів сотні каналів на ютубі (допис у мережевій групі «Мова та українізація»).

Розставте в реченні пропущені розділові знаки. Зробіть синтаксичний розбір:

- визначте головні та другорядні члени речення;

- охарактеризуйте синтаксичну конструкцію: 1) за метою висловлювання; 2) за емоційним забарвленням; 3) за будовою; 4) за кількістю компонентів (частин), якими засобами зв'язку вони поєднані;
- охарактеризуйте кожен компонент синтаксичної конструкції, вказавши тип речення: 1) за наявністю головних членів; 2) за наявністю другорядних членів; 3) за наявністю чи відсутністю необхідних членів речення; 4) за наявністю ускладнюючих компонентів:

1-ий компонент (частина, речення) – ...

2-ий компонент – ...

...

12 балів.

(3 б. - розділові знаки,

2 б. - головні члени речення, 3 б. - другорядні члени речення,

2 б. - характеристика синтаксичної конструкції;

2 б. - характеристика компонентів синтаксичної конструкції

-1 б. за кожну помилку).

3. Лінгвістичний бліц.

Дайте відповіді на питання, дотримуючись чіткості й лаконічності у висловлюваннях.

8 балів

(по 2 б. за кожну правильну відповідь).

1. Поясніть, чим зумовлене написання слів:

1) суспільно необхідний, суспільно-політичний;

2) пів аркуша, піваркуш.

2. Запишіть усі можливі форми позначення часу: 8¹⁵.

3. Запишіть числівники, узгодивши їх з іменниками у непрямому відмінку однини (укажіть відмінок):

1) 154 (тунель), 596 (шампунь);

2) 1047 кущів (полин), 238 грам (бешамель).

4. Доберіть сучасні українські відповідники до популярних запозичень:

1) комунікація, хайп, фентезі, флуд;

2) меседж, спойлер, челендж, шерити.

Українська література

4. Літературний портрет.

Визначте, хто з письменників жив в один час, а хто знав один одного. Запишіть їх імена та прізвища.

Створіть літературний мініпортрет **ОДНОГО** із митців, проаналізувавши його творчість (стилістичний напрям, жанри, твори, ключові мотиви, образи, новаторство). Обсяг: до 7 речень.

7 балів.

Письменники:

5. Літературний бліц.

Виконайте мінізавдання, дотримуючись чіткості й лаконічності у висловлюваннях.

10 балів

(по 2 б. за кожную правильну відповідь).

1. Визначте 2 твори, що в українській літературі XVIII століття є новаторськими. Доведіть свою думку.
2. Визначте 4 ознаки, чим жанр казки відрізняється від поеми. Укажіть твір, у котрому ці жанри поєдналися.
3. Визначте 4 ознаки барокової лірики Григорія Сковороди.
4. Визначте 2 спільних мотиви у творчості Григорія Сковороди та Григорія Квітки-Основ'яненка. Чи знали ці митці Харківщини один одного? Підтвердіть фактами свою думку.
5. Обґрунтуйте, як реалізовано державотворчі мотиви у творах Івана Котляревського та Григорія Квітки-Основ'яненка. Назвіть ці твори.

6. У вигляді есе виконайте системний аналіз художнього твору.

Богдан Ігор-Антонич “Зелена Євангелія”

Весна, неначе карусель,
на каруселі білі коні.
Гірське село в садах морель
і місяць, мов тюльпан, червоний.

Стіл ясеновий, на столі
слов'янський дзбан, у дзбані сонце.
Ти поклоняйся лиш землі,
землі стобарвній, наче сон цей!

15 балів

- (- напрям (течія), жанрові особливості твору, вид лірики - **2 б.**,
- тема - **1 б.**,
- композиційні особливості твору (строфічна будова, віршовий розмір) - **2 б.**,
 - характеристика ліричного героя / ключових образів, семантичних кіл навколо них; символіка тексту / підтекст - **4 б.**,
 - засоби художнього увиразнення - **4 б.**,
 - ключові мотиви / проблематика - **2 б.**).

Загальна кількість – 70 балів.